

Sygn. akt VII U 776/18

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Winczewski

Protokolant: stażysta Karolina Wesołowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

sprawy Z. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej

na skutek odwołania Z. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 6 sierpnia 2018 r. nr (...)

oddala odwołanie.

SSR Marcin Winczewski

Sygn. akt VII U 776/18

## UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 6 sierpnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych przyznał Z. T. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem choroby zawodowej, w wysokości 12.810,00 zł, za 15% uszczerbek na zdrowiu.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł Z. T., domagając się przyznania prawa do odszkodowania za wyższy uszczerbek na zdrowiu. W uzasadnieniu wskazał, że od wielu lat ma problemy z uchem, a jego słuch cały czas się pogarsza. Utrudnia mu to życie codzienne, gdyż nie może się porozumieć z otoczeniem. Po długotrwałych badaniach otrzymał decyzję o chorobie zawodowej, wynikającej z tego, że pracę rozpoczął w 1976 r. i jest zatrudniony w (...) S.A., na stanowisku ślusarza-montera. Cały czas był narażony na hałas, a zabezpieczenia nie chroniły uszu. Otrzymane odszkodowanie nie jest adekwatne do uszczerbku na zdrowiu.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, wskazując że komisja lekarska orzeczeniem z dnia 2 sierpnia 2018 r. ustaliła u ubezpieczonego 15% uszczerbek na zdrowiu.

**Sąd ustalił, co następuje:**

Z. T. jest zatrudniony od dnia 22 czerwca 1976 r. na stanowisku ślusarza-montera, a następnie ślusarza w (...) S.A. w B. (poprzednio (...) S.A. w B.). Do 1998 r. ubezpieczony wykonywał swe obowiązki na Wydziale K. (...), przy użyciu młotów ręcznych i pneumatycznych, szlifierek elektrycznych i pneumatycznych. Był wówczas narażony na hałas o natężeniu od 90 do 100 db. Od roku 1998 świadczy pracę na Wydziale K. (1), przy użyciu narzędzi ręcznych i mechanicznych, np. szlifierek elektrycznych i pneumatycznych, skrobaków ręcznych, młotów ręcznych, przecinaków. Do 2017 r. był on narażony na hałas krotności (...) od 1,48 do 37,16. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w B. decyzją nr (...)P.15.2018 z dnia 18 maja 2018 r. stwierdził u niego chorobę zawodową – obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego, spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowód: decyzja PPIS w B. wraz z uzasadnieniem – k. 2-3 akt ZUS)

W wyniku choroby zawodowej wskazanej decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w B. z dnia 18 maja 2018 r. u ubezpieczonego występuje obustronny, trwały, odbiorczy ubytek słuchu spowodowany hałasem.

W badaniu przedmiotowym: nos drożny, wydzielina śluzowa, niewielki obrzęk małżowin nosowych dolnych; jama ustna i gardło – śluzówka jamy ustnej bez zmian patologicznych, język ruchomy prawidłowo, gardło środkowe i dolne wolne; uszy – przewody słuchowe zewnętrzne bez patologicznej wydzieliny; błony bębenkowe otoskopowo w granicach normy. W badaniu otoneurologicznym oczopląs samoistny nie występuje; próby zbornościowe w granicach normy.

W dniach 6 października, 6 listopada i 12 grudnia 2017 r. u ubezpieczonego przeprowadzono badania audiometrii tonalnej, z których średnia arytmetyczna dla częstotliwości 500, 1000 i 2000 Hz wynosi dla ucha prawego 33 dB, a dla ucha lewego 35 dB. Podobne wartości wykazały audiogramy sporządzone w dniu 12 i 26 czerwca 2018 r.

Ubezpieczony w wyniku choroby zawodowej doznał 15% stałego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: dokumentacja medyczna – k. 8 oraz akta ZUS; opinia biegłego sądowego E. Z. z dnia 8 listopada 2018 r. wraz z wywiadem i badaniem przedmiotowym – k. 13-15)

Zarówno lekarz orzecznik, jak i komisja lekarska ZUS ustalili u Z. T. 15% stały uszczerbek na zdrowiu, przy czym był on wówczas konsultowany także przez otolaryngologa. Decyzją z dnia 6 sierpnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., przyznał ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej, w kwocie 12.810,00 zł, za 15% uszczerbek na zdrowiu. Kwota ta została mu wypłacona.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowód: orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS – k. 4-5 akt ZUS; decyzja z dnia 6 sierpnia 2018 r. – k. 6 akt ZUS)

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS, których prawdziwości i wiarygodności strony nie kwestionowały w toku procesu. Podstawę ustalenia stanu faktycznego sprawy stanowiła także opinia główna biegłego sądowego specjalisty otolaryngologa E. Z..

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1376 ze zm.; powoływana dalej jako „ustawa wypadkowa”), za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, o którym mowa w art. 235<sup>1</sup> Kodeksu pracy. W myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje „jednorazowe odszkodowanie” – dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie (art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej). Za stały

uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy (ust. 2). Natomiast za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie (ust. 3).

W sprawie bezspornym był związek pomiędzy stwierdzoną u Z. T. chorobą zawodową a działaniem czynników występujących w środowisku pracy, bowiem przesądzone zostało to prawomocną decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w B. z dnia 18 maja 2018 r. i nie było kwestionowane przez strony. Spornym okazało się natomiast ustalenie procentowego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek rzezzonej choroby zawodowej. W celu wyjaśnienia tej kwestii dopuszczony został dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty otolaryngologa.

Dowód z opinii biegłych, jak podkreśla się w orzecznictwie, podlega ocenie Sądu przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c., na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001/4/64; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, Lex nr 77046). Biorąc pod uwagę przedstawione kryteria należy stwierdzić, że przeprowadzone dowód z opinii biegłego sądowego jest w pełni przydatny dla ustalenia stanu faktycznego sprawy. Biegły wydał swą opinię po gruntownej analizie akt sprawy, uwzględniając całą dostępną dokumentację lekarską (w tym obiektywne badania audiometryczne, których wyniki znajdują się w aktach ZUS) i wywiad z ubezpieczonym, a przede wszystkim dokonał badania przedmiotowego. Wnioski opinii omówiono szeroko, sformułowane zostały one w sposób jasny i precyzyjny, a końcowe stanowisko zostało szczegółowo, przekonująco i logicznie uzasadnione. Przedstawione konkluzje są kategoryczne, a ich uzasadnienie przedstawione zostało w sposób przystępny i zrozumiały. Biegły jest doświadczonym specjalistą z dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonego (otolaryngologia), a poziom wiedzy i sposób umotywwania orzeczeń powoduje, iż Sąd uznaje przeprowadzone w sprawie opinie za w pełni trafne.

Wskazać należy, iż strony kwestionowały zasadności i trafności oceny biegłego, przy czym doręczenie opinii dla ubezpieczonego nastąpiło w trybie art. 139 § 1 k.p.c., na adres wskazany w odwołaniu (k. 28). Należy podnieść, iż stosownie do art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Tak w piśmiennictwie jak i w judykaturze wskazuje się, że nie ma dowolności w powoływaniu kolejnych biegłych, a u podstaw takiej decyzji leżeć powinny racjonalne argumenty takie np. jak niejasność, niezupełność czy sprzeczności występujące w opiniach (por. np. T. Erciński [w:] Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, tom I, Warszawa 2002, str. 567-568; czy wyroki SN z dnia 24 czerwca 2008 r., I UK 373/07, Lex nr 496398; z dnia 1 września 2009 r., I PK 83/09, Lex nr 550988; z dnia 16 września 2009 r., I UK 102/09, Lex nr 537027). Należy przyjąć, że wykazywanie okoliczności uzasadniających powołanie opinii uzupełniającej, czy kolejnego biegłego pozostaje w gestii strony. To właśnie strona winna wykazać się niezbędną aktywnością i wykazać błędy, sprzeczności lub inne wady w opiniach biegłych, które dyskwalifikują istniejące opinie, ewentualnie uzasadniają powołanie opinii dodatkowych. Takich okoliczności ubezpieczony w toku postępowania nie przedstawił. Należy też zauważyć, że fakt, iż wnioskodawca w sposób odmienny ocenia fakty medyczne w sprawie nie stanowi konkretnego zarzutu do opinii biegłych, a jedynie polemikę, która jednakże nie może uznać za uzasadnioną już z tej przyczyny, iż to właśnie biegli sądowi posiadają odpowiednią wiedzę, doświadczenie do właściwego rozstrzygnięcia zagadnień medycznych, a przede wszystkim są oni osobami bezstronnymi, niezwiązanymi z którąkolwiek ze stron. Fakt, że zdaniem ubezpieczonego występuje większy uszczerbek na zdrowiu, stanowi wyłącznie stanowisko strony, takie samo jak umotywwane stanowisko organu, poparte opiniami komisji lekarskiej, tym bardziej, że organ przeprowadził konsultację otolaryngologiczną i wykonał badanie audiometryczne (k. 8 dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej). Dopiero biegli lekarze sądowi w sposób obiektywny i właściwy są w stanie ocenić oba te stanowiska w kwestiach medycznych. Odmienna ocena stopnia uszczerbku na zdrowiu nie jest zarzutem dotyczącym kwestii medycznych (a tylko takie miałyby jakiegokolwiek znaczenie), a de facto podtrzymaniem dotychczasowego stanowiska. Dla celów sporządzonej opinii biegły wziął pod uwagę stanowiska obu stron, w pełni

badając dokumentację medyczną oraz przeprowadzając badanie przedmiotowe i dopiero to doprowadziło go do przedstawionych wniosków.

Na marginesie dotychczasowych rozważań, Sąd wskazuje, że jak to zostało wyjaśnione w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., (II CR 817/73; Lex nr 7404), do dowodu z opinii biegłego nie mogą mieć zastosowania wszystkie zasady prowadzenia dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. Jeżeli więc Sąd uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, to nie ma potrzeby żądania ponowienia lub uzupełnienia tego dowodu (por. wyroki SN z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99, OSNAPiUS 2000/23/869; z dnia 6 marca 1997 r., II UKN 23/97, OSNAPiUS 1997/23/476; z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 131/97, OSNAPiUS 1998/3/100; z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPiUS 1998/13/408). Specyfika dowodu z opinii biegłego polega m.in. na tym, że jeżeli taki dowód już został przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c. opinii kolejnego biegłego można żądać jedynie "w razie potrzeby". Potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwieku konkluzji opinii. W innym wypadku bowiem sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona zostałaby opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne (tak SA w Gdańsku w wyroku z dnia 10 października 2013 r. III AUa 181/13, Lex nr 1403668 i SA w Katowicach w wyroku z dnia 23 kwietnia 2014 r., I ACa 71/14, Lex nr 1466798; por. także: wyroki SN z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 639/99, Lex nr 53135.; z dnia 17 grudnia 1999 r., II UKN 273/99, OSNP 2001/8/284 i z dnia 18 października 2001 r., IV CKN 478/00, Lex nr 52795). Podzielając w pełni te poglądy, Sąd doszedł do przekonania, że opinia biegłego jest w pełni przydatna do ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Ubezpieczonemu, który skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie (art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej). W myśl art. 12 ust. 1 ustawy, jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Ubezpieczonemu należne jest jednorazowe odszkodowanie za 15% uszczerbek na zdrowiu spowodowany chorobą zawodową, które to pozwany organ zaskarżoną decyzją przyznał już i wypłacił w kwocie 12.810,00 zł. Skoro więc z w pełni wiarygodnej opinii biegłego sądowego wynika, że ubezpieczony nie doznał większego uszczerbku na zdrowiu, to zwiększone odszkodowanie mu nie przysługuje.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSR Marcin Winczewski